

Gemeente **Heerde**

Bijlage

→ www.heerde.nl

1. Interne beheersing

Interne beheersing

Interne beheersing

Voortgang/beleidsontwikkeling

De gemeente Heerde heeft de ambitie een lerende organisatie te zijn. Daarbij is er aandacht voor het verbeteren van haar beleid en procesinrichting (plan) en de procesuitvoering (do). Wij monitoren en evalueren de procesuitvoering (check) en sturen op basis daarvan bij (act). Vanzelfsprekend pakt zij de aanbevelingen die zij ontvangt van haar accountant op door gericht deze aanbevelingen uit te zetten en te monitoren op welke wijze de organisatie deze aanbevelingen afweegt, oppakt en implementeert. Twee keer per jaar beoordeelt en rapporteert de Control-functie over de mate waarop de organisatie opvolging heeft gegeven aan deze aanbevelingen van de accountant. Dit gebeurt in de jaarstukken en in de najaarsnota.

In deze paragraaf staat de status in welke mate opvolging is gegeven aan de aanbevelingen in het accountantsverslag van onze accountant.

Ontwikkelingen op het gebied van 'Interne beheersing' binnen gemeente

Rechtmatigheidsverantwoording

Al enige tijd bestaat er onzekerheid over het exacte moment van invoering van de rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten. Het Ministerie van BZK is voornemens om de invoering met één jaar uit te stellen. In de nieuwsbrief Interbestuurlijke Informatie (IBI) van 24 juni 2021 stond hierover:

Het college van B&W is binnen de gemeente verantwoordelijk voor de naleving van de regelgeving. In de huidige situatie geeft de accountant in de controleverklaring een oordeel over de rechtmatigheid van het handelen van de gemeente. In de toekomstige situatie legt het College van B&W rechtstreeks verantwoording af over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde bestuur, aan de hand van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De accountant controleert vervolgens de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid. De accountant kijkt dus of hetgeen het college meldt in de rechtmatigheidsverantwoording, juist en volledig is. Het idee van een rechtmatigheidsverantwoording was reeds in 2014 door de commissie Depla geopperd.

Inmiddels is de nota van wijziging bij het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers (kamerstuk 35298), waar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt, ingediend bij de Tweede Kamer. Dit roept de vraag op in welk verslagjaar de jaarrekening voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording moet bevatten? Voorheen werd uitgegaan van het verslagjaar 2021. Om de volgende redenen is dat niet meer haalbaar:

- Door corona zijn de verantwoording en controle voor dit jaar al complexer geworden, waardoor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op korte termijn niet opportuun is.
- Gemeenten en provincies kunnen nu te laat kennisnemen van veranderingen, zoals de nog door te voeren wijzigingen in de regelgeving, in onder meer het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).
- De (interne en externe) controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2021 zijn al begonnen.

Daarom zullen gemeenten naar verwachting voor het verslagjaar 2022 (in het voorjaar 2023), voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording op moeten nemen in de

jaarrekening. Ook dit laatste is vanzelfsprekend onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

Risico's

Raakvlak paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'

Deze paragraaf, Interne Beheersing, heeft direct een raakvlak met de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'. Beiden geven inzicht in de wijze waarop wij als gemeente de risico's inventariseren en hoe wij deze willen beheersen. Voor zover risico's te kwantificeren zijn, zijn deze opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'. Voor zover risico's niet te kwantificeren zijn, nemen wij ze in deze paragraaf op onder 'overige risico's'.

Overige risico's

Overige risico's zijn risico's waarvan de omvang op dit moment niet in te schatten zijn, maar die we wel graag bij u onder de aandacht willen brengen. In de eerste helft van 2021 zijn in alle onderdelen van de ambtelijke organisatie risicoanalyses uitgevoerd. Daarbij zijn door de door medewerkers ervaren risico's benoemd en vervolgens gescoord op kans van voorkomen en impact op de doelstellingen (niet in euro's maar kwalitatief) als het risico zich manifesteert. Het vaststellen van een organisatie-brede top-10 aan risico's is nog onderhanden. Eén van de geïdentificeerde risico's is het risico op datalekken, financiële schade maar ook reputatieschade door cybercrime doordat wij bijvoorbeeld worden gehackt en/of getroffen door ransomware. In samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie H2O i-dienst reduceren wij de kans van optreden en de gevolgen bij optreden.

Follow-up aanbevelingen accountantsverslag

Het vervolg van deze paragraaf geeft weer op welke wijze de organisatie omgaat met de aanbevelingen van uw accountant in het accountantsverslag bij de jaarrekening.

Risicogebieden

In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt binnen welk risicogebied procesverbeteringen zijn doorgevoerd en binnen welke processen nog procesverbeteringen te realiseren zijn. Aansluitend op de tabel is een toelichting opgenomen op de ontwikkelingen binnen de aangewezen risicogebieden. De openstaande aanbevelingen zijn aansluitend in tabelvorm opgenomen, waarbij in een afzonderlijke kolom de geplande realisatiedatum is toegevoegd.

Risicogebied / proces	Aanbeveling en onderhanden ten tijde van de jaarstukken 2020	Aanbeveling en nieuw	Aanbeveling en afgerond, niet opgevolgd of vervangen door nieuwe aanbeveling	Aanbeveling en onderhanden
Prestatielevering Sociaal Domein	1			1
Inkoop & aanbesteding	1			1
Planning & Control	1		-1	0

Totaal	3	0	-1	2
---------------	----------	----------	-----------	----------

Prestatielevering Sociaal Domein

Bevinding:

Afgelopen jaren is de juistheid en volledigheid van de kosten alsmede de prestatielevering vastgesteld aan de hand van de controleverklaringen van de zorgleveranciers en de SVB. Deze verklaringen worden voor de kleinere zorgaanbieders vanuit efficiëntie niet opgevraagd en zijn in enkele gevallen (zoals van de SVB) niet goedkeurend. Dit leidt tot onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid van een deel van de kosten die met het sociaal domein gemoeid zijn. Deze systematiek maakt ons afhankelijk en daarmee kwetsbaar.

Aanbeveling:

Jaarlijks vindt er een herindicatie plaats bij de jeugdzorg en de Wmo. Wij adviseren om hierbij een aantal aanvullende vragen te stellen, te registreren en te analyseren. Dit om vast te stellen in welke mate de aan de zorgaanbieders betaalde prestaties zijn geleverd. Daarnaast is het van belang dat klanttevredenheidsonderzoeken plaatsvinden, dat bijzonderheden uit accountgesprekken worden vastgelegd en dat klachtenregistraties worden opgevraagd en geanalyseerd. Geadviseerd wordt deze soft-controls binnen de gemeente centraal te registreren en te monitoren respectievelijk door de regio te ontsluiten in Vendorlink.

Planning, herplanning en toelichting voortgang:

Was 2020 wordt Q1 2023

Binnen de zorgregio is besloten dit advies op te pakken en 2021 en 2022 te gebruiken als 'proefjaren'. Daarbij wordt de geadviseerde combinatie van controlemiddelen successief geïmplementeerd binnen de gemeente en de regio. In deze jaren wordt nog gesteund op de prestatieverantwoording van de zorgaanbieders en controleverklaringen van hun accountants. Eind 2022 wordt dan besloten of geheel wordt overgestapt op de systematiek van de soft controls.

Inkoop & aanbesteding/Planning & Control

Bevinding/aanbeveling:

Borg dat aan "de voorkant" de juiste aanbestedingsprocedure wordt gehanteerd, o.a. door bijv. het verplicht stellen van het inkoopstartformulier.

Planning, herplanning en toelichting voortgang:

Was Q2 2020 wordt Q4 2021

Om zicht te krijgen op het toepassen van de juiste aanbestedingsprocedure is m.i.v. 1 juli 2019 het inkoopstartformulier beschikbaar gekomen en van toepassing verklaard. Er is een pilotperiode gehanteerd voor het gebruik van deze formulieren van 9 maanden, waarna een evaluatie is uitgevoerd. Uitkomst van deze evaluatie is dat het inkoopstartformulier geen effectief middel is om het risico op onrechtmatige inkoop of inefficiënties bij de inkoop te verminderen.

Er is gekeken naar een mogelijke andere oplossing, waarbij de genoemde risico's worden ondervangen voordat de inkoopopdracht wordt verstrekt. We willen dit bereiken door H2O Inkoop aan de voorkant van het proces een nadrukkelijke rol te geven. H2O Inkoop stelt zelf een inkoopkalender op aan de hand van de investeringslijst en de spendanalyse (i.p.v. dat zij deze op basis van een uitvraag in de organisatie opmaakt). Daarbij gaan de medewerkers van H2O Inkoop in gesprek met de medewerkers in de organisaties die het mandaat hebben voor het geven van de inkoopopdrachten. Er volgt dan een helder advies welke aanbestedingsprocedure moet worden toegepast voor welke leveranciers en/of opdrachten.

Planning & Control

In de paragraaf interne beheersing bij de jaarstukken 2020, was het voorgaande advies

van inkoop en aanbesteding ook toegerekend aan Planning & Control. Het is zuiverder om dit alleen toe te rekenen aan 'Inkoop & aanbesteding'.

1. Afkortingenlijst

AED	= automatische externe defibrillator
AmvB	= Algemene maatregel van Bestuur
AMW	= Algemeen Maatschappelijk Werk
AOV-er	= Ambtenaar Openbare Veiligheid
APV	= Algemene Plaatselijke Verordening
Arbo	= Arbeidsomstandigheden
AU	= Algemene Uitkering
AWBZ	= Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	= Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BB	= Bijzondere Bijstand
BBO	= Bijzonder Basis Onderwijs
BBV	= Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	= Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
Begr.wijz.	= Begrotingswijziging
BGT	= Basiskaart Grootchalige Topografie
BJZ	= Bureau Jeugdzorg
BNG	= Bank Nederlandse Gemeenten
Bofv	= Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRO	= Besluit Ruimtelijke Ordening
BRP	= Basis Registratie Personen
BSHW	= Brede School Heerde West
BTW	= Bruto Toegevoegde Waarde
BV	= Besloten Vennootschap
BWS	= Besluit woning gebonden subsidies
c.q.	= casu quo
CAK	= Centraal Administratie Kantoor
Cao	= Collectieve arbeidsovereenkomst

CJG	= Centra Jeugd en Gezin
CMS	= Content Management Systeem
CVN	= Centraal Veluws Natuurgebied
d.d.	= de dato
DD JGZ	= Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg
DigiD	= Digitale identiteit
DLG	= Dienst Landelijk Gebied
DVA	= dienstverleningsafspraken
e.d.	= en dergelijke
EG	= Europese Gemeenschap
E-gem	= Elektronische gemeenten
EKD	= Elektronisch Kinddossier
EMU	= Economische en Monetaire Unie
EPC	= Energie Prestatie Coëfficiënt
etc.	= et cetera
EVA	= Epe, Voorst en Apeldoorn
Fido	= Financiering decentrale overheden
fte	= fulltime-equivalent
FWI	= Fonds Werk en Inkomen
GAP	= Gemeentelijk Afkoppel Plan
GBA	= Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	= Grootschalige Basiskaart Nederland
GFT	= Groente, Fruit en Tuin
GGD	= Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGNet	= Geestelijke Gezondheidszorg Net (instelling voor geestelijke gezondheidszorg)
GGZ	= Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	= Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

GPR = Gemeentelijke Praktijk Richtlijn
GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP = Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan

H2O = Hattem, Heerde en Oldebroek
ha. = hectare

HHV = Heerder Historische Vereniging
HOF = Houdbare Overheidsfinanciën
HUP = Handhavings Uitvoerings Programma
HV = Huishoudelijke Verzorging

IAU = Incidenteel aanvullende uitkering

i.h.k.v. = in het kader van

I&M = Infrastructuur en Milieu

i.o. = in oprichting

i.r.t. = in relatie tot

ICT = informatie- en communicatietechnologie

ID-kaart = Identiteitskaart

IOAW = Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte
werkloze werknemers

IOAZ = Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte
gewezen zelfstandigen

ISV = Investeringsbudget stedelijke vernieuwing

JCO = Justitieel casusoverleg

KCC = Klant Contact Centrum

KWP3 = Kwalitatief Woonprogramma 2010-2019

LEA = Lokale Educatieve Agenda

LOP	= landschapsontwikkelingsplan
m.b.t.	= met betrekking tot
M2A	= project modernisering applicatielandschap
mbo	= middelbaar beroeps onderwijs
MD Veluwe	= Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe
MDT	= Multi Disciplinair Team
Mer	= Milieueffectrapportage
MFA	= multifunctionele accommodatie
MPG	= Meerjaren Prognose Grondexploitatie
MT	= Managementteam
NAW	= Naam, adres en woonplaats
NEN	= Nederlandse norm
NHR	= Nieuwe Handels Register
NIEGG	= Niet in exploitatie genomen gronden
n.l.	= namelijk
NOG	= Noord- en Oost Gelderland
NSVV	= Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
NT	= Nederlandse Taal
NUP	= Nationaal Uitvoerings Programma
NV	= Naamloze Vennootschap
o.a.	= onder andere
OAB	= Onderwijs Achterstanden Beleid
OBO	= Openbaar Basis Onderwijs
ODNV	= Omgevingsdienst Noord- Veluwe
OEM	= Overige eigen middelen
OKE	= Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie
OM	= Openbaar Ministerie
OW	= Openbare Werken

OZB = Onroerende Zaak Belasting

PDCA = Plan, Do, Check en Act

PDR = Programma Directie Rijkswaterstaat

PFAS = Poly- en perfluoralkylstoffen

PGB = Persoonsgebonden budget

PGO = Patiënten-, gehandicaptenorganisatie en ouderenbonden

PGO = Periodiek Gezondheids Onderzoek

PIOFACH = Personeel, Inkoop, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting

PKB = planologische kernbeslissing

pva = plan van aanpak

P&C
cyclus = Planning- en control cyclus

RDW = Rijksdienst Wegverkeer

RGV = Recreatiegemeenschap Veluwe

RIP = Rijksinpassingsplan

RMC/VSV = Regionaal meld- en coördinatiepunt vroegtijdig schoolverlaten

RNV = Regio Noord-Veluwe

RO = Ruimtelijke ontwikkeling

ROD = Regionale Omgevingsdiensten

ROVA = Regionale Organisatie Verwijdering Afvalstoffen

RPD = Regionaal Programma Bedrijventerreinen

RROL = Regionale Regeling Operationele Leiding

RUD = Regionale Uitvoeringsdiensten

SLOK = Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven

SPUK = Regeling specifieke uitkering stimulering sport

soza = sociale zaken

t.b.v.	= ten behoeve van
TOP	= toeristisch overstap punt
UWV	= Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	= Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VBT	= Veluws Bureau voor Toerisme
vm.	= Voormalig
VNG	= Vereniging van Nederlandse gemeenten
VNOG	= Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VOF	= Vennootschap onder firma
VRM	= Veiligheid, Ruimte en Milieu
VROM	= Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSV	= Vroegtijdig schoolverlaten
VTH	= Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVE	= Voor- en Vroegschoolse Educatie
vwo	= voortgezet wetenschappelijke onderwijs
VWS	= Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	= Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WGS	= Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ	= Wet Investeren in Jongeren
WION	= Wet Informatie Ondergrondse Netwerken
WIW	= Wet inschakeling werkzoekenden
WKO	= Warmte Koude Opslag
WMO	= Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	= Wet Onroerende Zaken
WRO	= Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP	= Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	= Wet sociale werkvoorziening
WWB	= Wet Werk en Bijstand

ZAT = Zorg Advies Team

ZAS = Ziekteverzuim als signaal